

02. december 2015

EM 2015/150, 151, 152, 157, 158, 159

Andenbehandling.

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International fælles konvention om sikker håndtering af brugt brændsel og radioaktivt affald. (Affaldskonventionen) (EM 2015/150), og

Forslag til Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af IAEA konvention om bistand i tilfælde af nukleare ulykker eller radiologisk nødstilfælde (Bistandskonventionen) (EM2015/151), og

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International konvention til bekæmpelse af nuklear terrorisme. (EM2015/152), og

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af International Labour Organization (ILO) konvention nr. 115 om beskyttelse af arbejdere mod ioniserende stråling. (EM2015/157), og

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af ændring til IAEA's konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer. (EM2015/158)

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om udtalelse om Grønlands Selvstyres tiltræden af IAEA konvention om nuklear sikkerhed. (EM2015/159)

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)

Siumut deltager i at bane vej for Grønlands udvikling.

Siumuts optik sker udfra realiteter, og med grundlag i viden. Siumut er ikke imod udvikling, idet vi blot ligesom andre folk i verden ønsker og har behov for nye arbejdspladser, stilligner, ikke være bekymret for regninger som skal betales når måneden slutter, uddannelse, praktikpladser, et bedre sundhedsvæsen, moderne hjem, samt alle andre fordele og muligheder der følger med i udviklingens kølvand.

Siumuts udvikling og modernisering af samfundet, stammer fra et samfundssyn, der er klart og reelt og som bygger på viden, ved evaluering og vurdering, herunder hvad der kan gå galt og samtidig beholde fokus på mulighederne. Dog skal ingen tro, vi bare sælger ud af alt for ussel mammon, vi elsker - ligesom alle andre også gør det – Grønland.

Vi ved godt, at vort lands dyr, blomster, menneskene skal beskyttes.

Faktisk er nogle af de nævnte ting hvorfor vi stemte for råstofloven.

I Grønland kan ingen udøve råstofvirksomhed, førend, at vurderinger for miljø, samfundsmæssige konsekvenser, kan fremvises. Disse vurderinger skal pege på hvordan man bedst muligt kan køre med den bedst mulige sikkerhed. Disse pejlemærker, skal udarbejdes i samarbejde med forskerne og vurderes politisk når disse fremsendes som ansøgninger.

Virksomheder med en sikkerhedsmæssig standard, der egner sig til disse projekter er vi fra Siumut åbne overfor, det er ikke vores politik på forhånd at ville udelukke nogen.

Ligesom IA begrundede i 2011 større viden, vil vi ikke på forhånd lukke projekter ned.

Grønlændere er ikke anderledes end alle andre mennesker i resten af verden og ønsker, at have fast arbejde, vi ønsker, at have råd til uden frygt, at kunne betale vores regninger hver måned; vi ønsker at have uddannelsesmuligheder, vi ønsker at have tidsvarende og moderne hjem, vi ønsker at have realpolitiske indkomster der følger prisudviklingen.

Grønlændere har også regninger der skal betales.

Vi kan ikke alle være kontomedarbejdere, vi kan ikke alle være fiskere. Arbejderne må ikke blive glemte, og arbejderne ønsker også at blive hørt.

Ingen skal tro, at vi sælger os selv for ussel mammon, blot for, at ville starte råstofindustrien op. De forskellige vurderinger foretages alle i et nøje samarbejde med specialister og eksperter.

Men hvis vi virkelig ikke længere stoler på sagkundskaben og specialisterne, hvorfor så ikke bare stoppe al råstofvirksomhed her og nu?

Hvorfor ikke bare fortælle arbejderne, at deres arbejde er nedlagt, fordi vi ikke tror på eksperterne?

Eller bør man slet og ret sige det som det er, at eftersom et mindretal i Inatsisartut bestående af partiet IA og partiet Naleraq, ikke tror på eksperterne, så stopper vi bare for råstofaktiviteterne.

Jeg er nødt til at sige det på denne firkantede facon, af en meget simpel årsag, det er nu engang sådan deres tilbagevendende budskab kan forstås, for det er vel sådan man skal opfatte modstanden mod videnskaben og det man kan se.

Har man da tænkt sig at leve af Danmarks bloktilskud til evig tid?

Hvad har man da tænkt sig at gøre for, at sikre, at arbejdernes lønniveau skal følge med prisniveauet, hvad vil man gøre?

Hvad har man tænkt sig, at gøre for, at øge velfærden?

Hvis vi skal udnytte de muligheder Grønland byder os, samtidig med, at vi forsøger at beskytte og forsvare de mindrebemidlede – så kan vi ikke bare lukke af.

Vi kan ikke begrænse deres muligheder for indtjening.

Arbejderne ønsker at udvikle sig, og ønsker, at være medvirkende til, at skabe moderne arbejdspladser, hvor der kan tjenes penge.

Prisniveauet på dagligvarer øges konstant, huslejerne stiger støt og fortsætter vi som i dag, hvad har man da tænkt sig at gøre for, at lønniveauet kan følge med?

Hvis det er forsvarligt, at udnytte Grønlands egne ressourcer, hvilke andre alternativer vil modstanderne heraf da pege på, således, at de af vore landsmænd, der kæmper en daglig kamp for overlevelse kan få bare lidt bedre levevilkår?

Hvad har modstanderne tænkt sig, at tilbyde arbejderne, som alternative muligheder for arbejdspladser?

Det er på tide, at få svar.

Vi har jo trods alt forstået, at uagtet om man kan foretage en forsvarlig brydning, så vil man være imod enhver form for minedrift baseret på uranholdige råstoffer.

Man har således tænkt sig, at give modstand til ethvert projekt uanset hvordan vvm ser ud og før og før man end har taget stilling til, ja, så må det vel være på sin plads, at høre oppositionen; hvad man har tænkt sig at gøre for de mange familier, der lever under svære levevilkår, som frygter hver eneste måneds slutning, hvilke andre arbejdspladser vil I henvise disse mennesker til?

Vi skal drive vores land på en ansvarlige måde og e man modstander bør man i det mindste for anstændighedens skyld pege på andre alternative muligheder.

Vi er alle vel vidende om, at Grønland om kun ganske få år hvert eneste år kommer til, at mangle hundreder af millioner kr. Er det ikke på tide, at vi tager et ansvar for landet, eller skal vi her i den nærmeste fremtid blot lade som ingenting, mens vi beskuer de største problemer i fremtiden?

Vi kan ligeledes heller ikke undgå, at bemærke, at flere af de herværende folkevalgte faktisk har rejst rundt i verden, betalt af landskassen, for ved selvsyn at besigtige reelle forhold.

Man får helt lyst til at spørge: hvilke forhold så I egentlig?

Fra Siumut leder vi med lys og lygte efter målsætninger, der indgyder samfundet håb om en bedre fremtid. Vi har derfor hårdt brug for et erhvervsliv der er velfunderet, ligesom anvendelsen af levende og ikke levende ressourcer skal gavne rigtig mange familier, ikke mindst arbejderfamilier, som lever under svære kår, ligesom mange ledige vil få et lidt bedre liv end i dag, Grønland vil få bedre råd til den gode folkeskole, lønningerne vil igen kunne følge med prisstigningerne i samfundet, der vil opstå flere og bedre uddannelsesmuligheder, flere middelklassefamilier vil opstå, arbejdspladserne vil mærke fremgang, de svage i samfundet vil kunne hjælpes endnu bedre end i dag. Alle disse ting vil ske som følge af landets økonomiske fremgang, samtidig med, at vi nu får råd til, at skabe den selvsamme velfærd.

Nu står julen for døren, hvorfor det er passende, at der herfra denne talerstol skabes håb.

Jeg vil gerne direkte henvendt til samfundet sige: gid vore ressourcer vil komme jer alle til gode, gid de vil give et lysere liv for jer.

Enviderer vil jeg gerne henlede opmærksomheden på mit indlæg i efterårssamlingen i forbindelse med diskussionen af Formanden for Naalakkersuisuts tale:

-Her fornylig, da vi skulle flytte adresse, havde vi en ven til at hjælpe os med at male huset – som havde været barn i kulminebyen Qullissat og han fortalte i den anledning os, at hans far engang havde fået en 6 hestes påhængsmotor og da de afprøvede den første gang, hvor han kom med ud og sejle, havde hans far fået startet påhængsmotoren og efterhånden som hans far gav motoren gas, sejlede de hurtigere og hurtigere og til sidst for fuld kraft og han fortalte, at han kunne huske, at han var meget bange og nervøs, hvorfor han måtte hægte sig særdeles fast i bådens ræling.

Dengang hvor man kun roede, var overgangen fra at ro en båd, til at blive ført med en motor en voldsom oplevelse, men tænk engang 6 heste betyder intet for os i dag - så meget og så hurtigt har alting forandret sig, så vi alle kan se, at det der krævedes dengang og det der kræves i dag, hvor vi er blevet internationale verdensborgere – for altid har forandret morgendagen.

Dette minder os om og er samtidig et lysende eksempel, på den udvikling og de kæmpe skridt, vi har måttet tage og som vi har måttet gennemleve, hvor alt hvad vi kendte og troede på forandredes på ganske kort tid. Det er derfor ikke så mærkeligt, at vi indimellem griber os selv i at blive bange og holde fast i alt det vi kender.

Det er ikke mindst vores dagligdag her i det Arktiske der klart viser os, at her altid har levet mennesker siden tidernes morgen som hele tiden har formået, at tilpasse sig de skiftende vejrlig og skiftende tider – endda med en fantastisk dygtighed.

Så hvis vi ikke tager os modet til at foretage forandringer fra tid til anden, hvordan skal vi da udvikle os?

Fra Siumut skal vi sige, at vi lytter til SIK, deres medlemmer er hårdt ramt, vi skal bruge alle vore kræfter på, at være med til, at bane vejen for nye tiltag, tiltag der forhåbentlig vil kunne komme arbejderne og deres levevilkår til gode.

Samfundet er på ind i nyere tider. Der er nye erhverv på vej, råstofområdet kommer til at betyde væsentlige ændringer i arbejdsmarkedsstrukturen samt på vore økonomiske forhold, ligesom der vil ske ændringer indenfor trafikområdet.

Vort liv skal ikke styres af frygt. Hvis frygten skal styre vort liv, hvornår vil vi da tage skridtet? Vi er på vej mod barske dage; lad os da gøre vende den sammen, lad os bane vej for at vore ressourcer kan udnyttes på en sikker måde.

Lad os bane vejen for, at kunne skabe håb i samfundet og lade ønsket om en lys fremtid skinne ned på os alle.

Med disse bemærkninger fra Siumut, skal vi til slut blot bemærke, at vi stemmer for forslagene.

Tak.

Jens-Erik Kirkegaard Siumut.